

بنیاد علمی آموزشی
بنا بر آنکه

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۱۳۰۳ فروردین ماه ۷

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

«نمایندگی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش داشت و آموزش»

نوشته‌ای برای موفقیت

(علی قهرمان زاده)

«۴- گزینه ۲»

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

$$\frac{\sqrt{2}x + \sqrt{3}x^2}{x} = \frac{x(\sqrt{2} + \sqrt{3}x)}{x} = \sqrt{2} + \sqrt{3}x$$

اگر $x \neq 0$ باشد می‌تواند درست باشد پس در حالت کلی نادرست است.

گزینه «۲»:

$$\sqrt{4x^4 + 4x^2 + 1} = \sqrt{(2x^2 + 1)^2} = |2x^2 + 1| = 2x^2 + 1$$

گزینه «۳»:

$$\frac{4x^2 + 6y}{3y + 4x^2} = \frac{2(2x^2 + 3y)}{3y + 4x^2} = 2$$

اگر $x \neq -3y$ باشد می‌تواند درست باشد پس در حالت کلی نادرست است.

گزینه «۴»:

$$\sqrt{9} = 3$$

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۸ و ۱۹)

(فاطمه ایلانی)

«۳- گزینه ۳»

خمس عددی: $\frac{1}{5}x$ مکعب عدد: x^3

$$\text{تفاضل خمس عددی از مکعب آن: } x^3 - \frac{1}{5}x$$

بنابراین نماد ریاضی عبارت توصیفی داده شده به صورت $x^3 - \frac{1}{5}x = 4$ باشد در

است.

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

(نرمیمان فتح‌الله)

«۶- گزینه ۱»

$$f(x) = \frac{x^3 + ax^2 - bx}{x^2 + 3x + 1}$$

$$\Rightarrow x^3 + ax^2 - bx = x^3 + 3x^2 + x \Rightarrow a = 3, b = -1$$

$$f(2) + g(3) = a - b = 3 - (-1) = 4$$

همانی

$$f(2) = 2 \Rightarrow 2 + g(3) = 4 \Rightarrow g(3) = 2 \Rightarrow g(x) = 2$$

تابع ثابت

ریاضی و آمار (۲)

«۱- گزینه ۳»

(نرمیمان فتح‌الله)

$$\neg |((q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s) \wedge (s \Rightarrow (q \wedge \neg r))| \equiv F$$

$$\Rightarrow |((q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s) \wedge (s \Rightarrow (q \wedge \neg r))| \equiv T$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (q \Rightarrow (p \vee r)) \wedge s \equiv T \\ q \Rightarrow (p \vee r) \equiv T \\ (s \Rightarrow (q \wedge \neg r)) \equiv T \end{cases} \xrightarrow{s \equiv T} q \wedge \neg r \equiv T \rightarrow \begin{cases} q \equiv T \quad (*) \\ r \equiv F \end{cases}$$

$$(*) \quad q \Rightarrow (p \vee r) \equiv T \xrightarrow{q \equiv T} p \vee r \equiv T \xrightarrow{r \equiv F} p \equiv T$$

بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۵)

«۲- گزینه ۳»

گزاره ذکر شده در صورت سؤال نادرست است.

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرض می‌کنیم تابع ثابت $f(x) = c$ باشد در نتیجه:

$$f(kx) = c, \quad f(x) = c$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۱» صحیح است.

گزینه «۲»: ضابطه تابع همانی به صورت $x = f(x)$ است در نتیجه:

$$f(kx) = kx, \quad kf(x) = kx$$

بنابراین ارزش گزاره «۲» صحیح است.

گزینه «۳»: فرض می‌کنیم تابع ثابت $f(x) = c, c \neq 0$ باشد در

نتیجه:

$$f(a+b) = c, \quad f(a)+f(b) = 2c$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۳» نادرست است.

گزینه «۴»: ضابطه تابع همانی به صورت $x = f(x)$ است در نتیجه:

$$f(a+b) = a+b, \quad f(a)+f(b) = a+b$$

بنابراین ارزش گزاره گزینه «۴» صحیح است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۶ و ۷)

«۳- گزینه ۳»

ایراد در گام ۵ است، زیرا در این گام بر $b-a$ تقسیم شده است و چوناست، در نتیجه $b-a=0$. اجازه تقسیم بر صفر نداریم.

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۷)

(ممدرضا راسخ)

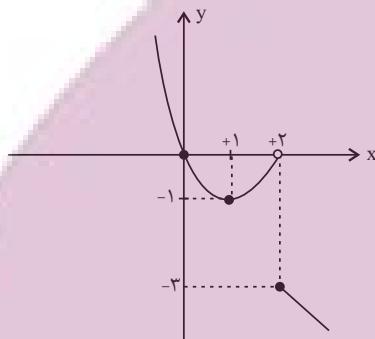
«۹- گزینه ۱»

در محدوده $x \geq 2$ ضابطه تابع به صورت $y = 1 - 2x$ است که تابعی خطی با

شیب منفی است و در محدوده $x > 2$ ضابطه تابع به صورت $y = x^3 - 2x$

است که نمودار آن به صورت سهمی رو به بالا که محور x ها را در $x=2$ و

$x=0$ قطع می کند.

بنابراین طبق شکل نمودار تابع f از ناحیه اول و سوم دستگاه مختصات

عبور نمی کند.

(تابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

(ممدرضا راسخ)

«۱۰- گزینه ۲»

$$f(a) = 3 \Rightarrow \begin{cases} a + 4 = 3 \Rightarrow a = -1 \\ 3a - b = 3 \xrightarrow{a = -1} -3 - b = 3 \Rightarrow b = -6 \end{cases}$$

بنابراین حاصل $a + b$ برابر است با:

$$a + b = (-1) + (-6) = -7$$

(تابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

بنابراین حاصل $(g+f)(1) + g(1)$ برابر است با:

$$\begin{cases} g(1) = 2 \\ f(6) = 6 \end{cases} \Rightarrow g(1) + f(6) = 2 + 6 = 8$$

(تابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۳۰)

«۷- گزینه ۲»

می دانیم ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، بنابراین داریم:

$$f(x) = x^3 - 2x + 2 = x \Rightarrow x^3 - 3x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow (x-1)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x-1 = 0 \Rightarrow x = 1 \\ x-2 = 0 \Rightarrow x = 2 \end{cases}$$

بنابراین تابع همانی f به صورت $\{(1,1), (2,2)\}$ است که تعداد اعضای دامنه آن برابر ۲ است.

(تابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه ۳۰)

«۸- گزینه ۳»

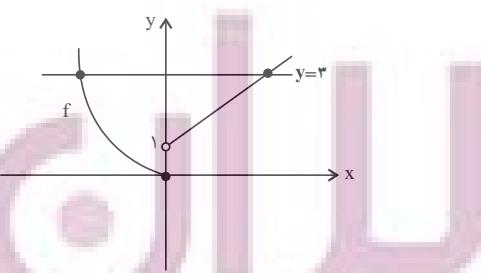
می دانیم خروجی تابع ثابت همواره یکسان است، بنابراین:

$$2a - 1 = a + 1 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین تابع ثابت مورد نظر به صورت $y = a + 1 = 3$ می باشد.

حال نمودار تابع f و تابع ثابت مورد نظر را در یک دستگاه مختصات رسم

می کنیم:

مطابق شکل دو نمودار در دو نقطه بایکدیگر برخورد دارند.

(تابع ثابت، پند ضابطه ای و همانی، صفحه ۲۶ و ۲۹)

(سیدعلیرضا علوبیان)

«عالیم» در این گزینه به معنای واقعی خویش (جهان اطراف ما) به کار رفته است و هیچ مجازی ندارد.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: با مجاز از مج پا

گزینه «۳»: خاک مجاز از سرزمین

گزینه «۴»: ماه مجاز از نور ماه

(مبارز، صفحه ۵۰ و ۵۲)

۱۷- گزینه «۲»

«گزینه «۳»

عشاقنامه، اثری عرفانی اما منظوم است.

مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد، اثری منثور و عرفانی است.

نفحات الانس، اثری منثور و عرفانی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

(محمد نورانی)

۱۸- گزینه «۲»

۱۲- گزینه «۱»

(الف) فرق و غم دوری از معشوق (عراق)

(ب) ستایش خرد (خراسانی)

(ج) وصال (خراسانی)

(د) ستایش عشق و برتری عشق بر عقل (عراقی)

(سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

۱۳- گزینه «۲»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد.

گزینه «۳»: در این دوره سنتی و ضعف در ساخت دستوری جملات به وجود آمد.

گزینه «۴»: در این دوره حاشیه‌نویسی‌های متعددی به نثر ساده بر تاریخ

های قدیم انجام گرفت.

(سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

۱۴- گزینه «۴»

در گزینه «۴» واژه «نرگس» مجاز (به علاقه شbahat) از «چشم» است.

(مهد نورانی)

۱۵- گزینه «۴»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: (تو همجون) سرو / شاعر، معشوق را به سرو تشبیه کرده است.

گزینه «۲»: گل روی تشبیه دارد. (چهره مانند گل)

گزینه «۳»: (تو) به سرو مانی راست. «مانی» از مصدر مانستن و ادات تشبیه است.

(تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

۱۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علوبیان)

در این بیت فقط تشبیه فشرده استنادی به کار رفته است: جسم، زندان جان (روح) است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: لوح خاطر

گزینه «۳»: بحر کرم

گزینه «۴»: کمند زلف

(تشبیه، صفحه ۲۹)

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۴۶)

(سعید مجفری)

۱۹- گزینه «۴»

صراع این گزینه، چهار پایه آوایی دارد.

رِدَد	سِّن	کَا	سِّنَّةِ	رُّبَوْذَ
فعل	فعولن	فعولن	فعولن	فعولن

سایر مصراع‌ها، سه پایه آوایی دارند:

گزینه «۳»::

مِيْ نِ موْدَم	هِر کَ جَ رَو	طِلْ لِ بُوْ دَم
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

گزینه «۴»::

يِمْ جَ اِ او	از آشَ کَ شَو	بَا يَا دَاو
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن

گزینه «۳»::

چِ رَا يِي	چِ حَنْ ظَل	بِ پَا سُخْ
فعولن	فعولن	فعولن

(پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳۲ و ۲۳۳)

(سیدعلیرضا علوبیان)

۲۰- گزینه «۲»

هر دو بیت اشاره به این دارند که کارها همگی به امر و فرمان خداوند انجام می‌گردد و او فاعل حقیقی کارهast.

مفهوم سایر ابیات:

گزینه «۱»: باور به یگانگی خداوند

گزینه «۳»: نجات بخش بودن عشق الهی

گزینه «۴»: نایابداری و بی‌وفایی روزگار

(مفهوم، صفحه ۵۶)

جامعه‌شناسی (۲)**۲۱- گزینه «۳»**

(سیده نسرین نوری‌پاش)

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونی نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع تأثیر می‌گذاشتند.

(بامعه هوانی، صفحه ۵۹)

۲۲- گزینه «۴»

روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی بین کشورهای مختلف با حاکمیت‌های متفاوت برقرار بود و جامعه جهانی که از طریق این روابط شکل می‌گرفت به گونه‌ای نبود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار دهد.

(بامعه هوانی، صفحه ۵۶)

۲۳- گزینه «۱»**تشريع گزینه‌ها:**

گزینه «۱»: پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار ← انقلاب فرانسه
 گزینه «۲»: پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت ← وابستگی دولتمردان و بازرگانان به یکدیگر و نقش صنعت در سرعت بخشیدن به انباشت ثروت سرمایه‌داران

گزینه «۳»: استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی ← نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در جوامع غیرغربی
 گزینه «۴»: به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونی ← دولت‌های سکولار غربی در این مرحله، از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود استفاده کردند.

(بامعه هوانی، صفحه ۵۷ تا ۶۱)

۲۴- گزینه «۳»

- غلبه قدرت هایی مانند سلوجوییان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.
 - عقاید و ارزش‌های جهانی اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.

تفاوت راهبردی استبداد قومی با استبداد استعماری این است که استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پشتونه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ

توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاہر فرهنگ اسلامی نداشت.
 (نمونه‌های فرهنگ هوانی (۲)، صفحه ۲۹ و ۳۱)

(فاطمه صفری)

۲۵- گزینه «۳»

رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان (سکولاریسم پنهان)، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های جدید دینی شده است که از آن با عنوان پروتستانیسم یاد می‌شود.
 ادبیات مدرن به سلوک‌های معنوی و مکافات و مشاهدات الهی انسان توجهی ندارد بلکه حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی را منعکس می‌کند، به همین دلیل، رمان در فرهنگ غرب، بیشترین اهمیت را پیدا کرده است.

روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری با رویکرد دینی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌بزیرد به دئیسم منجر می‌شود.
 (باورها و ارزش‌های پنیارین فرهنگ غرب، صفحه‌های ۳۸، ۴۲، ۴۳ و ۴۳)

(فاطمه صفری)

۲۶- گزینه «۴»

فروریختن اقتدار کلیسا سبب شد تا در دوران رنسانس، پادشاهان و قدرت‌های محلی به عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کنند. این رقیبان به دلیل رویکرد دینی خود و برای حذف کلیسا، به جای انتقاد به عملکرد آباء کلیسا به تدریج دخالت دین را در امور دینی ای انکار کردند.

فرهنگ جدید غرب با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود. رویکرد سکولار که پیش از آن، از طریق هنر و تفاسیر پروتستانی از دین در زندگی اجتماعی و فرهنگ عمومی گسترش پیدا کرده بود، با فلسفه‌های روشنگری، عمیق‌ترین لایه‌های فرهنگ غرب را تسخیر کرد.
 آتاباپتیست‌ها گروهی از پروتستان‌ها بودند که با جریان‌های دنیاگردانه‌ای که از دوران رنسانس پیدا آمده بود به مخالفت برخاستند. این گروه با تحولات اجتماعی بعدی جهان غرب همراهی نکردند.
 انقلاب فرانسه که ریشه در دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی دارد، نخستین انقلاب لیبرال در جهان است.

(پاگونگی تکوین فرهنگ هعاصر غرب، صفحه‌های ۴۷، ۴۹ و ۵۱)

روان‌شناسی

(بیبیه مهیب)

«۲۷- گزینه ۴»

تشりیف عبارت‌های نادرست:

- (الف) فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و منطقه خاصی است، از محدوده قومی خود فراتر نمی‌رond و جهانی نمی‌شوند.
- (ب) در فرهنگ سلطنه، منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.
- (د) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

(فرهنگ بهوانی، صفحه ۱۳، ۱۶ و ۱۷)

«۲۸- گزینه ۳»

- در دیدگاه دوم، جهان فرهنگی مهیم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است. در این دیدگاه جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آنهاست و جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. در این دیدگاه، جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند.

(جهان فرهنگی، صفحه ۸)

«۲۹- گزینه ۲»

- روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی؛ بیشتر رویکردي عقل گرایانه داشت و هنگامی که با شناخت عقلی همراه باشد، به دئیسم ختم می‌شود.

- روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم؛ بیشتر صورت حس‌گرایانه پیدا کرد و وقتی به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار (دانش ابزاری) پدید می‌آورد.

- در یافلان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناسنخی شده است.

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۶ و ۳۷)

«۳۰- گزینه ۴»

تشریف عبارت‌های نادرست:

- (ب) عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محیوب‌ترین مخلوق خداوند است و پیامبران برای برانگیختن عقل آدمیان، اجرای عدالت و قسط و مانع شدن از چرخش ثروت در دست اغیانی و برای آزادسازی مستضعفان از حاکمیت مستکبران، مبعوث شده‌اند.

- (پ) ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام مقاومت آشکار کرده بود و از آن پس، در پوشش نفاق خزیده بود.

(نمونه‌های فرهنگ بهوانی (۲)، صفحه ۲۷ تا ۲۹)

(همیدر، فنا توکلی)

«۳۱- گزینه ۲»

- وقتی موضوع مورد توجه همیشه به صورت یکنواخت ارائه شود، فرد به آن موضوع عادت می‌کند؛ در نتیجه ابعاد جدید آن را در نمی‌یابد. استفاده از رنگ‌های مختلف به هنگام مطالعه و خط کشیدن روی واژگان مهم به وسیله برخی دانش‌آموزان، روش مفیدی برای خارج شدن از یکنواختی و در نتیجه ایجاد تمرکز است.

- تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می‌کند. اگر محرک مورد نظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می‌گیرد. برای این‌که تمرکز تان هنگام مطالعه افزایش باید، سعی کنید موضوع مورد مطالعه را به صورت‌های مختلف و از زوایای متفاوت ببینید.

(اساس، توهه، ادرآک، صفحه ۷۶)

(عاطفة طاهر)

«۳۲- گزینه ۲»

- پردازش به معنای دریافت و فهم بیشتر است. انسان‌ها در پردازش به یک شیوه عمل نمی‌کنند.

تشریف عبارات:

- (الف) کودکان بیشتر تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری و اندازه محرک هستند. به همین خاطر کودک از برادرش می‌خواهد از بین مجموعه وسایل نقلیه یک وسیله بزرگ مثل تراکتور یا کامیون را بخرد.

- (ب) حتی بسیاری از بزرگسالان نیز ممکن است براساس شکل ظاهری و پردازش ادارکی استدلال کنند. خانم میانسال هم ویژگی‌های ظاهری را برای لباس مد نظر دارد.

- (پ) عالی‌ترین مرتبه شناخت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

(فاطمه صفری)

«۳۳- گزینه ۲»

- کودکان به صورت جزء به جزء اطلاعات را رمزگردانی می‌کنند، در حالی که بزرگسالان به صورت کلی و خلاصه رمزگردانی می‌کنند.

- در پدیده نوک زبانی فرد می‌گوید: «من پاسخ این سؤال را می‌دانم، (اصطلاحاً در نوک زبان من است). ولی نمی‌توانم بگویم». اگر شما چنین وضعیتی را تجربه کرده‌اید، بدانید در مرحله بازیابی آن اطلاعات مشکل دارید.

- برخی از افراد در بسیاری اطلاعات گذشته، به تحریف خاطرات یا افسانه‌بافی روی می‌آورند. این موارد نمونه‌ای از خطا حافظه از نوع اضافه کردن است.

- برای کنترل اثر تداخل مطالعه، باید یادگیری عمیق داشته باشیم.

(حافظه و عمل فراموشی، صفحه‌های ۹۲، ۹۳، ۹۴ و ۹۵)

(کنکور ۱۴۰۲)

«۳۸- گزینهٔ ۴»

(فاطمه صفری)

«۳۴- گزینهٔ ۳»

- هدف علم روان‌شناسی همانند سایر علوم تجربی، توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل موضوع پژوهش است. (حذف گزینه‌های ۲ و ۳)

- استفاده از روش‌ها و فنون تقویت حافظه ← کنترل
- ویژگی‌های حافظه کاری در نظام شناختی انسان ← توصیف
- برآورده عملکرد حافظه، یک هفته پس از به خاطر سپردن مطالب ← پیش‌بینی

- علل فراموشی مطالب درسی در جلسه آزمون ← تبیین

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴ تا ۱۶)

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

«۳۹- گزینهٔ ۲»

(فاطمه صفری)

«۳۵- گزینهٔ ۱»

کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند و علاقه خاصی به بازی با هم جنسان خود دارند.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۳»: در سنین ۴ یا ۵ سالگی بازی کودکان به صورت موازی است و دوست دارند در کنار هم ولی به صورت انفرادی بازی کنند.

گزینه «۴»: بازی‌های موازی در سنین بالاتر تبدیل به بازی‌های گروهی می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۱۵)

(همیرضا توکلی)

«۴۰- گزینهٔ ۳»

(فاطمه فهیمیان)

«۳۶- گزینهٔ ۴»

از مطالب مربوط به خطای ادراکی، نتایج مختلفی به دست می‌آید.
۱- اینکه ادراک با احساس متفاوت است.

۲- هر چه تعداد خطاهای بیشتر باشد، به عنوان یک «خطای شناختی» وارد نظام ذهنی فرد می‌شود. در آن صورت نتایج آن وخیم‌تر از خطاهای ادراکی همچون خطای مولر – لایبر است.

بنابراین گزینه «۳» اشاره به مورد دارد و سایر گزینه‌ها با این موارد تطبیق ندارند.

(احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۱ تا ۸۳)

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۱۵)

(فاطمه فهیمیان)

«۳۷- گزینهٔ ۴»

لبخند اجتماعی: ۲ - ۳ ماهگی

شکل‌گیری تفکر فرضیه‌سازی: دوره نوجوانی ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی

اضطراب از غریبه: ۷ تا ۸ ماهگی

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۳، ۵۰، ۵۱ و ۵۵)

(آزمین ساعد پنهان)

«۴۶- گزینهٔ ۴»

دقت داشته باشید که فعل «أراد» به معنی «خواست» است و فعل «أشاہد» (می بینم) می باشد که با هم متراوف نیستند.
(لغت، ترکیبی)

(ولی الله نوروزی)

«۴۷- گزینهٔ ۴»

عبارت «فهو ناجح» جواب شرط از نوع جمله اسمیه است، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «أحسنت / حَصَدَ / يَعْلَمُ» همگی جواب شرط از نوع جمله فعلیه هستند.

(قواعد، صفحه ۳۷ و ۳۶)

(ولی الله نوروزی)

«۴۸- گزینهٔ ۲»

کلمه «الْمُتَوَكِّلُينَ» اسم قاعل می باشد.
(قواعد، صفحه ۲۸)

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«۴۹- گزینهٔ ۴»

ذلک: مبتدا، اهدی: خبر از نوع جمله فعلیه - أقوی: اسم تفضیل و نقش مفعول را دارد (آن معلم به قوی ترین دانش آموزان در درس هدیه داد).
تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هذله: مبتدا، خیر: اسم تفضیل و در نقش خبر (این قصه‌ای که آن را شنیدم، بهترین قصه‌ها است).

گزینه «۲»: خیر: مبتدا، الناس: مضاف‌الیه، أَنْفَع: اسم تفضیل در نقش خبر (بهترین مردم، سودمندترین آن‌ها برای مردم است).

گزینه «۳»: هذا: مبتدا، أَهْمَ: اسم تفضیل در نقش خبر
(قواعد، ترکیبی)

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

«۵۰- گزینهٔ ۲»

«الْكَبْرِيَ» اسم تفضیل مؤنث و «المَصَانِعُ» اسم مکان است.

(قواعد، صفحه ۷ و ۶)

عربی، زبان قرآن (۲)**«۴۱- گزینهٔ ۱»**

(مریم آقایاری)

«ما»: هرچه (اسم شرط) / تُقدِّمُوا: از پیش بفرستید / لَا تَنْسِكُمْ: برای خودتان / «من»: از / خبر: خوبی / تَجْدُوهُ: آن را می باید / «عَنْدَهُ»: نزد خدا
(ترجمه، صفحه ۳۸)

«۴۲- گزینهٔ ۲»

(مریم آقایاری)

با: ای / مدرستنا الحاذق: ای معلم ماهر ما / عَلَمْنَا: به ما یاد بده / درس الکیمیاء: درس شیمی / فی: در / المختبر: آزمایشگاه / «الساعة الحادية عشرة»: ساعت بیان

(ترجمه، ترکیبی)

«۴۳- گزینهٔ ۴»

(آزمین ساعد پنهان)

نکته مهم درسی: به ترجمه دقیق ترکیب‌های وصفی - اضافی دقت داشته باشید.
(اسم بدون «ال» + اسم معرفه + اسم «ال» دار؛ مثال: خلق المعلم الحسن)
(اسم بدون «ال» + ضمیر متصل + اسم «ال» دار؛ مثال: خلقُ الْحَسَنُ)
(ترجمه، ترکیبی)

«۴۴- گزینهٔ ۳»

(مهدی همایی)

این مار: هذله: الحیة / دمش: ذئبها / قرار می دهد: تَضَعُ / همچون چوبدستی: كالعاص / می ایستد: تَقْفُ

(تعربی، صفحه ۳۴)

«۴۵- گزینهٔ ۲»

(مهدی همایی)

بدترین مردم، دوره است: که با بیت صورت سوال هم مفهوم است.
ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خودپسندی انسان نشانه‌ای بر ناتوانی عقل او است.
گزینه «۳»: دشمنی عاقل از دوستی نادان بهتر است.
گزینه «۴»: تو باید از دوستی با احقق دوری کنی، زیرا او می خواهد به تو سود برساند، ولی به تو ضرر می رساند.

(مفهوم، صفحه ۸)

(عاطفه طاهر)

«گزینه ۴»

پس از سقوط خلافت اموی، یکی از نوادگان هشام بن عبدالملک به نام عبدالرحمن بن معاویه به شمال آفریقا فرار کرد. او سرانجام موفق شد شهر قرطبه در اندلس را تصرف و حکومت امویان را در آن جا پایه‌ریزی کند.

(ق) ۱۳۸)

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابو مسلم بقایای طرفداران خلافت بنی امية رادر هم کوبید و مروان بن محمد، آخرین خلیفه اموی، را از میان برداشت.

گزینه «۲»: مربوط به خلافت فاطمیان است.

گزینه «۳»: پس از مرگ هشام بن عبدالملک، فعالیت شبکه تبلیغاتی عباسیان به طرز چشمگیری افزایش یافت.

(امویان بر مسندر قدرت، صفحه ۶۳)

(پرسیسا ایزدی)

«گزینه ۱»

در بعد اجتماعی و فرهنگی، گروهی از اندیشمندان، شاعران و نویسنده‌گان ایرانی با سیاست تعصب و تفاخر طلبی قومی و قبیله‌ای امویان به مخالفت برخاستند و با استناد به آیات قرآن و روایات پیامبر، بر برابری تمامی اقوام تأکید کردند. البته عده‌ای از آنان در این کار افراط کردند و از طریق مقایسه زندگی ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت، به تحقیر قوم عرب پرداختند. اینان به شعوبیان معروف شدند.

نکته: جنبش شعوبی در دوره اول عباسیان نیز همچنان در عراق فعال بود.

(اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

(بیبیه مهیب)

«گزینه ۴»

الف: سپاه ایران در جنگ جسریا پل (۱۳ ق) اعراب مسلمان را شکست داد و بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

ب: اعراب مسلمان نخست در قادسیه سپاه ایران را به سختی شکست دادند (۱۴ ق) و تیسفون پایتخت پرآوازه ساسانیان را پس از مدتی محاصره، تسخیر کردند. (۱۶ ق)

ج: پس از سقوط تیسفون، بقایای ارتش ساسانی در جلوگرد هم آمدند و با مهاجمان جنگیدند، اما شکست خورده و بسیاری از آنان کشته شدند. (۱۶ ق)

(اسلام در ایران؛ زمینه‌های ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱ و ۸۲)

تاریخ (۲)

«گزینه ۳»

تشريح عبارت‌های دیگر:

الف: با رحلت ابوطالب، جسارت و آزار سران قریش نسبت به رسول خدا

(ص) بیشتر شد. (تاریخ طبری)

ج: به گواهی بسیاری از مورخان و محققانی که درباره تاریخ اسلام، تحقیق کرده‌اند، نهضت عاشورا و شهادت امام حسین (ع) و یارانش در صحرا کربلا، فاجعه‌ای بزرگ و رویدای سرنوشت‌ساز، در تاریخ اسلام و تاریخ بشر است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۲۹، ۳۰ و ۵۹)

(بیبیه مهیب)

«گزینه ۲»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: امامان شیعه در دوره بنی امية (امام سجاد، امام باقر، امام صادق (ع)) نقش تعیین کننده‌ای در عرضه تعالیم اسلامی در مدینه داشتند.

نکته: امام کاظم (ع) تا سال ۱۶۹ ق در مدینه به بیان تعالیم اسلام اشتغال داشتند.

گزینه «۳»: از زمان امام صادق (ع)، در دوران بنی عباس، حرکتی در جامعه اسلامی با عنوان جریان وکالت آغاز شد و در دوران امامان بعدی به اوج خود رسید.

نکته: منظمه‌های از معارف اسلامی با عنوان مکتب اهل بیت، مربوط به دوران بنی امية و امامان شیعه در آن دوران است.

گزینه «۴»: جلوگیری از ورود پیروان مکتب اهل بیت به درگیری‌های بی‌حاصل و کم‌فایده، به صورت مدبرانه‌ای که مانع نابودی شیعیان شود، از اقدامات امام سجاد (در دوران بنی امية) بود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۷۳ و ۷۴)

(مهدی کاردان)

«گزینه ۳»

الف: مأمون در آغاز خلافتش با بعضی قیام‌های علوبیان و مخالفت طرفداران امین روبرو شد.

ب: در دوران خلفایی چون هارون و مأمون خاندان برمکیان و سهیل در گسترش نهضت علمی و فکری دوران این دو خلیفه بسیار مؤثر و مهم بودند.

ج: منصور، تمام سرزمین‌های اسلامی، به استثنای اندلس، را تحت فرمان خود در آورد.

(جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه‌های ۶۸، ۷۲ و ۷۳)

«۵۷- گزینهٔ ۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: نقاشی، شیشه‌گری، کاشی‌کاری، منبت‌کاری، کاغذسازی و فلزکاری در دوران فاطمیان برونق بود.

گزینهٔ ۲: هنرمندان آن دوره در برخی از هنرها، مانند شیشه‌گری، بلورسازی و سفالگری به نوآوری پرداختند و شیوه‌های جدیدی را ابداع کردند.

گزینهٔ ۳: صنعت پارچه‌بافی در زمان فاطمیان رواج زیادی یافت.

(بهان اسلام در عصر فلاحت عباسی، صفحه ۷۷ و ۷۸)

تاریخ (۲) آشنا

«۵۸- گزینهٔ ۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: پس از بعثت پیامبر، بنی امیه با سرسختی تمام، در برابر دعوت به اسلام، ایستادگی کردند.

گزینهٔ ۲: خاندان بنی امیه پس از فتح مکه، مسلمان شدند.

گزینهٔ ۴: این خاندان از طریق تجارت و اداره برخی از مناصب کعبه، ثروت فراوانی اندوخته بود.

(امویان بر مسندر قدرت، صفحه ۵۳)

(کتاب بامع)

«۶- گزینهٔ ۲»

یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده این است که چه فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر وجود دارد.

یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(روشن پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۵ و ۱۶)

(کتاب بامع)

«۶- گزینهٔ ۴»

بسیاری از شاعران مانند انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه اهل خراسان، سعدی در بوستان و گلستان و حافظ در دیوانش، به خوبی اوضاع

سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده‌اند. کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند درباره شیوه کشورداری، مناسبات

حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی و فرهنگی و نظامی هستند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۹ و ۱۰)

(الیوم میرزاچی)

«۵۹- گزینهٔ ۱»

گزینهٔ ۱: پس از بعثت پیامبر، بنی امیه با سرسختی تمام، در برابر دعوت به اسلام، ایستادگی کردند.

گزینهٔ ۲: خاندان بنی امیه پس از فتح مکه، مسلمان شدند.

گزینهٔ ۴: این خاندان از طریق تجارت و اداره برخی از مناصب کعبه، ثروت فراوانی اندوخته بود.

(امویان بر مسندر قدرت، صفحه ۵۳)

(ببوروز یمی)

«۶- گزینهٔ ۴»

تاریخ‌نگاری عمومی از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری اشاره کرد.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۳)

(آنکهور ۱۱۵)

«۶- گزینهٔ ۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: رسول خدا (ص)، در دوره دعوت خاص، افراد را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز فرامی‌خواند.

(کتاب یامع)

«۶۷- گزینه ۱»

پیمان نامه عمومی یا به تعبیر رایج در عصر ما، قانون اساسی مدینه، مهم ترین اقدام پیامبر (ص) برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجمی در چارچوب دین اسلام به شمار می‌رود. این پیمان نامه، حقوق و مسئولیت‌های هر یک از گروه‌های مسلمان و غیرمسلمان و چگونگی ارتباط آن‌ها را با یکدیگر مشخص می‌کرد.

مشرکان در غزوه‌آحد به موفقیتی نسبی دست یافتند، اما در جنگ خندق یا احزاب با وجود اینکه تمام نیرو و امکانات مادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند.

(امت و مکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۵ و ۳۷)

(کتاب یامع)

«۶۸- گزینه ۲»

الف: معاویه که توسط علی (ع) از حکومت شام بر کنار شده بود، به بهانه خون خواهی عثمان، به سرکشی پرداخت.

ب: عثمان برخی از صحابه پیامبر (ص) همچون ابودر غفاری و عمار یاسر، را که نسبت به رفتار منصوبان خلیفه انتقاد و اعتراض داشتند تبعید کرد.

پ: سه جنگ جمل، صفين و نهروان

ت: عمر بن خطاب

(تثیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۳۴ و ۳۵)

(کتاب یامع)

«۶۹- گزینه ۲»

مهم ترین تحولی که با خلافت خاندان اموی پدید آمد، فاصله گرفتن حکومت از اصول و ارزش‌های انسانی و اخلاقی مورد تأکید قرآن و پیامبر اسلام و قبیل خلافت دینی به سلطنت بود. معاویه با تعیین ولی‌عهد برای خود، نخستین گام را در جهت موروثی کردن خلافت برداشت. این اقدام موجب ایجاد دودستگی و زمینه‌ساز اختلاف و رقابتی شد که از درون خلافت امویان را تضعیف کرد.

(امویان بر مسندر قدرت، صفحه ۵۶ و ۵۷)

(کتاب یامع)

«۷۰- گزینه ۲»

تشريح موارد:

الف) عصر خلفای نخستین

ب) خلافت عباسیان

پ) خلافت امویان

ت) خلافت امویان

(اسلام در ایران، صفحه ۸۴ و ۸۵)

(کتاب یامع)

«۶۳- گزینه ۳»

الف) شبے جزیره عربستان، در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد. ب) تعصب قبیله‌ای، نقش زیادی در بروز جنگ و خونریزی‌های بی‌درپی در شبے جزیره عربستان داشت.

ج) شجاع به کسی گفته می‌شد که در منازعات فردی و قبیله‌ای با جرئت و جسارت تمام بجنگد و نهایت بی‌رحمی را از خود نشان دهد.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۰ و ۲۱)

(کتاب یامع)

«۶۴- گزینه ۳»

بت پرستان، سنت ابراهیمی حج را به جا می‌آوردند، اما آن را با عقاید، آداب و رسوم شرک آلود آمیخته بودند.

در کنار بت پرستان، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آنها نمی‌خوردند. اینها به «حنفاء» معروف شدند.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۳)

(کتاب یامع)

«۶۵- گزینه ۱»

الف: بر جسته ترین دستاورده فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.

ب: جاهلی و جاهلیت در اینجا مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق و خوی تن و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و تعصب قبیله‌ای و پیروی کورکورانه از اجداد قبیله در آن جامعه، جایگزین تعقل، منطق و برداشی شده بود.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

(کتاب یامع)

«۶۶- گزینه ۱»

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) عبدالله بن ابی در غزوه‌های أحد و تبوک به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد.

پ) قرآن صلح حدیبیه را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.

(امت و مکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۸ و ۳۹)

رأس‌السرطان و رأس‌الجدى فرو می‌نشینند و منطقهٔ پرفشار را به وجود می‌آورند.

(نواحی آب و هواهی، صفحه‌های ۲۹، ۳۳ و ۳۴)

(مهندی کاربران)

«۴» - گزینهٔ ۷۶

کمتر از mm	۵۰ - ۱۰۰ mm	۱۰۰ - ۲۵۰ mm	۲۵۰ - ۴۵۰ mm	میزان بارندگی سالانه
بیابان	بسیار خشک (نیمه‌بیابانی)	خشک	نیمه‌خشک	منطقه

(نواحی آب و هواهی، صفحه ۳۲)

(مهندی کاربران)

«۳» - گزینهٔ ۷۷

منطقهٔ ۳۰° شمالی و جنوبی منطقهٔ فشار زیاد است و کمربندهای فشار در دو نیمکرهٔ شمالی و جنوبی قرینه هستند.

(نواحی آب و هواهی، صفحه ۲۶)

(عاطفه طاهر)

«۱» - گزینهٔ ۷۸

علاوه بر عوامل آب و هواهی و خاک، نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات نیز در پراکندگی پوشش گیاهی و زندگی جانوری نواحی تأثیر می‌گذارند. انرژی دریافتی روزانه در مناطق نزدیک قطبی حدود ۱۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است؛ در حالی که در مناطق معتدل حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.

(نواحی زیستی، صفحه ۵۷)

(عاطفه طاهر)

«۲» - گزینهٔ ۷۹

تشرییع عبارت نادرست:

ت: امروزه با گسترش رسانه‌ها، نوع دوم پخش فرهنگی غالب است؛ یعنی به صورت غیرمستقیم گسترش بیش تری دارد.

(نواحی فرهنگی، صفحه ۶۹ و ۸۱)

(کتاب بامع)

«۳» - گزینهٔ ۸۰

در خانواده زبانی آفرو - آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم سامی است و زبان بعضی از مردم شمال آفریقا، زبان قوم حامی است.

(نواحی فرهنگی، صفحه ۷۰)

(کتاب بامع گنجور سراسری ۱۱۵)

جغرافیا (۲)

«۱» - گزینهٔ ۷۱

استفاده از ماشین برف روب و مجهر به GPS نشان دهندهٔ این موضوع است که نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند. درواقع انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند.

(انسان و تاریخ، صفحه ۱۲)

(کتاب بامع)

«۳» - گزینهٔ ۷۲

(الف) در ساوان متراکم، دو ماه بدون باران وجود دارد و در ساوان پراکنده، تابستان، بارانی و زمستان، خشک است.

(ب) مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند.

(پ) نواحی طبیعی بستر زندگی و فعالیت‌های انسان محسوب می‌شوند.

(انسان و تاریخ، صفحه ۱۶ و ۱۷)

(بیبیه ممبی)

«۱» - گزینهٔ ۷۳

مهمنترین عوامل بیابانی شدن عبارت اند از:
- خشکسالی و گرم شدن هوا و کاهش بارندگی، حفرچاههای عمیق و نیمه‌عمیق در مناطق خشک و استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی، از بین رفتن پوشش گیاهی.

(نواحی زیستی، صفحه ۵۹)

(الله‌آم میرزاچی)

«۳» - گزینهٔ ۷۴

باد عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی است.
فرسایش کاوشی، بیشتر حاصل کنده‌شدن ذرات از یک مکان و انتقال آن‌ها به مکان‌های دیگر است. مانند دشت ریگی در اردنه، چاله بادی در الجزایر، کلوت‌ها در بیابان لوت.

(ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

(بیبیه ممبی)

«۳» - گزینهٔ ۷۵

در نواحی پرفسار، فرونژینی هوا مانع صعود و در نتیجه، بارش می‌شود. این شرایط در منطقه جنوب حاره‌ای، جایی که توده‌های هوا در حوالی مدارهای

(محمد رضایی بغا)

برخی از افراد، نگرشی نادرست درباره جهان و انسان (مسائل بنیادی) دارند. اینان، در انتخاب هدف به خط ارتفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است. در واقع اینان اهل تفکر بوده‌اند، اما نتوانسته‌اند به نتیجه درستی برسند. زیرا احکام درستی در تفکر نداشته یا این احکام را رعایت نکرده‌اند.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۲)

«۸۵- گزینه ۳»

(محمد رضایی بغا)

در بسیاری از مواقع، افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پژوهانه عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن را پذیرفته‌اند.

«۸۶- گزینه ۱»

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

(مهرشاد ایمانی نسب)

جملات «الف» و «ج» به ترتیب، به معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی، از موضوعات اساسی فلسفه اشاره مستقیم دارند ولی جملة «ب» پیش‌تر حالت توصیه دارد و به صورت ضمنی شامل هستی‌شناسی جهان نیز می‌شود. معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است و بنابراین عبارت «الف» هم از نظر اهمیت بالاتر، از عبارت «ج» قرار می‌گیرد.

(ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه ۱۲ و ۱۳)

«۸۷- گزینه ۱»

(مهرشاد ایمانی نسب)

یکی از مسائل مورد توجه در فلسفه مضاف علوم اجتماعی (فلسفه جامعه‌شناسی) این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲» پاسخ آن مربوط به علم جامعه‌شناسی است نه فلسفه جامعه‌شناسی. گزینه «۴» مربوط به معرفت‌شناسی (بخش اصلی فلسفه) است نه فلسفه مضاف.

(ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۶)

«۸۸- گزینه ۳»

(یاسین ساعدری)

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد. فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به شمار می‌آیند.

مسائل فلسفی از جهت روش مانند مسائل ریاضی هستند که استفاده از حواس و ابزار به حل آن‌ها کمک نمی‌کند و فقط با عملیات فکری و استدلالی باید به جواب مسئله‌ها دست یافت.

«۸۹- گزینه ۱»

(پیش‌نی فلسفه، صفحه ۹ و ۱۰)

(محمد رضایی بغا)

پیشرفت دانش بشر به دو صورت در حال انجام است: ۱) از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان و گشودن شاخه‌های جدید دانش ۲) از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها

«۹۰- گزینه ۳»

(امکان شناخت، صفحه ۳۸)

فلسفه**«۸۱- گزینه ۴»**

(موسی سپاهی)

دو دیدگاه اصالت فرد و اصالت جامعه که در فلسفه علوم اجتماعی شکل گرفته‌اند، تأثیر زیادی در شیوه بررسی مسائل اجتماعی توسط جامعه‌شناسان دارند.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بررسی مسائل در این دو دیدگاه در مورد مسائل اجتماعی است نه فلسفه علوم اجتماعی و این بررسی توسط جامعه‌شناسان انجام می‌شود.

گزینه «۲»: مقدم دانستن منافع افراد بر منافع دیگران، فقط در دیدگاه اصالت فرد می‌باشد.

گزینه «۳»: سمت و سوی اجتماعی داشتن در برنامه‌ریزی‌ها، فقط مربوط به دیدگاه اصالت جامعه می‌باشد.

(ریشه و شاهه‌های فلسفه، صفحه ۱۵ و ۱۶)

«۸۲- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

حدود ۶ قرن پیش از میلاد در ایونیا، مباحث فلسفی پایه‌گذاری شد و اولین فیلسوفان یونان پا به عرصه وجود گذاشتند. در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آن‌چه بیش از هر چیز این اندیشمندان را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در طبیعت رخ می‌داد و آن‌ها دگرگونی‌ها را به روش عقلی توضیح می‌دادند.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: اولین فیلسوفان دگرگونی‌های طبیعت را از نظر عقلی، تحلیل می‌کردند.

گزینه «۳»: تمام فیلسوفان این دوره متولد آتن نبودند و همگی در آتن نمی‌زیستند.

گزینه «۴»: آنان دانشمندانی بودند که کم و بیش با مجموعه علوم زمان خود از جمله فلسفه آشنا بودند، نه این‌که در تمامی علوم متبحر باشند.

(آنغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰ و ۳۱)

«۸۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از دانسته‌های ما درست نبوده و دچار خطأ شده‌ایم. همچنان که گاهی متوجه می‌شویم که افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می‌کوشیم بدانیم که از میان آن نظرهای متفاوت کدام درست و کدام غلط است.

(امکان شناخت، صفحه ۳۵)

«۸۴- گزینه ۱»

(کوثر (ستورانی))

فیلوسوفیا به معنای دوست‌داری دانایی است. کلمه عربی شده آن، فلسفه می‌باشد که اولین بار توسط فیثاغورس به کار گرفته شد و سقراط آن را عمومی کرد.

(ترکیبی، صفحه ۷ و ۸)

(کتاب عام)

«۹۵- گزینه ۳»

فیلسوف تابع برهان و استدلال است نه افراد و اشخاص.
افلاطون که از بزرگترین فیلسوفان تاریخ است، تمثیلی دارد که به «تمثیل غار» مشهور است. این تمثیل در کتاب جمهوری افلاطون آمده است.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳ و ۲۴)

(کتاب عام)

«۹۶- گزینه ۳»

یکی از اندیشه‌های مشهور «هراکلیتوس» تغییر و تحول دائمی جهان است.
او می‌گفت همه چیز در سیلان و حرکت است. هیچ چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.
(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲)

(کتاب عام)

«۹۷- گزینه ۴»

دسته‌ای هستند که امور فراوانی را می‌دانند اما از آنجا که عظمت جهان را در کرده‌اند و دانش خود را ناچیز می‌شمارند، تواضع می‌کنند و خود را در دسته‌دانایان قرار نمی‌دهند؛ سقراط در این دسته قرار می‌گیرد.
(زنگی براساس اندیشه، صفحه ۴۰)

(کتاب عام)

«۹۸- گزینه ۳»

جامعه آتن در زمان سقراط متاثر از اندیشه‌های سوفسٹائیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطبیقی با واقعیت‌ها ندارد.
(زنگی براساس اندیشه، صفحه ۳۷)

(کتاب عام)

«۹۹- گزینه ۳»

هرچند معرفت‌شناسی شاخه‌ای از فلسفه اولی می‌باشد، اما از آن جدا نشده است.

(امکان شناخت، صفحه ۴۵ و ۴۶)

(کتاب عام)

«۱۰۰- گزینه ۴»

ممکن است انسان در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کند، اما این شک غیر از شک در اصل امکان شناخت است و به معنای انکار آن نمی‌باشد.
(امکان شناخت، صفحه ۴۷ و ۴۸)

فلسفه - آشنا**«۹۱- گزینه ۱»**

همین که از خود می‌پرسیم «امروز باید به کجا بروم» بدین معناست که هنوز نمی‌دانیم کدام را باید انتخاب کنیم و به دنبال دانستن آن هستیم.
(پیش‌تی خلصه، صفحه ۳)

(کتاب عام)

«۹۲- گزینه ۲»

فلسفه ریشه یونانی دارد. این لفظ، عربی‌شده کلمه «فیلوسوفیا» است.
فیلوسوفیا مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنی دانایی است.

(پیش‌تی خلصه، صفحه ۷ و ۸)

(کتاب عام)

«۹۳- گزینه ۴»

مکاتب گوناگون تربیتی ریشه در آثار بسیاری از فلاسفه کهن نظریه افلاطون، ارسطو و ... دارند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شاخه‌های فلسفه رابط فلسفه اولی با رشته‌های مختلف دانش و معرفت‌اند.

گزینه «۲»: فلسفه با هنر، جامعه‌شناسی، فیزیک، روان‌شناسی و سایر علوم ارتباط دارد، اما هیچ‌یک از این دانش‌ها نیست، فیلسفه نیز درباره سیاست می‌اندیشد اما درباره ریشه‌ای ترین مسئله‌های سیاست.

گزینه «۳»: شاخه‌های فراوان فلسفه از ریشه خود، یعنی همان فلسفه اولی تغذیه می‌کنند. (ریشه فلسفه همان خود فلسفه اولی است و شاخه‌ها بخشی از آن نیستند)

(ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳ تا ۱۵ و ۱۷)

(کتاب عام)

«۹۴- گزینه ۱»

برخی نگرش نادرست درباره جهان و انسان دارند. اینان در انتخاب هدف خود به خطأ رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.
(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

دفترچه پاسخ

عمومی یازدهم انسانی

۱۳۰۳ فروردین

طراحان

حسن افکاده، حسین پرهیزگار، فاطمه جمالی آرایی، امیر محمد حسن زاده، ابراهیم رضایی مقدم، مریم شمیرانی، رامیلا عسگری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	فارسی (۲)
محسن بیاتی، یاسین سعیدی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر	دین و اندیشه (۲)
رحمت الله استیری، سپهر برومندپور، مجتبی درخشان گرمی، میلاد رحیمی دهگلان، (بنان انگلیسی (۲))	(بنان انگلیسی (۲))

گزینشگران و پیراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	علی و قابی خسروشاهی	مرتضی منشاری	الناز معتمدی
دین و اندیشه (۲)	یاسین سعیدی	سکینه گلشنی	محمد صدر اپنجه پور
(بنان انگلیسی (۲))	عقیل محمدی روشن	سعید آقچه‌لو، فاطمه نقدی	سوگند بیگلری

کروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیر گروه
مصطفویه شاعری	مسئول دفترچه
مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی و مطابقت با مصوبات
سحر ایروانی	صفحه‌آرا
سوران نعیمی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

و شهادت ای رای صدقه

(فاطمه بهمنی آرانی)

۱۰۵- گزینه «۲»

«شده» در مصراع دوم به معنای «مرده» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

بررسی فعل مجھول در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خونی ریخته نشد

گزینه «۳»: می خورده شد

گزینه «۴»: این گفته شد

(دستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(حسن افتاده، تبریز)

۱۰۶- گزینه «۲»

گزینه «۲»: میرزا

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: مرحوم/ حاجی/ ملّا

گزینه «۳»: حاج/ آقا

گزینه «۴»: آقا/ خان

(دستور، صفحه ۳۴۳)

(الهام محمدی)

۱۰۷- گزینه «۴»

«را»، نشانه مفعول نیست، بلکه فک اضافه است: مرد را دیده ←

دیده مرد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شد» به معنای «رفت» فعل غیر استنادی است.

گزینه «۲»: یقین دیده مرد را بیننده کرد: نهاد

گزینه «۳»: «و» در مصراع دوم، حرف ربط است.

(دستور، صفحه ۱۲)

فارسی (۲)**۱۰۱- گزینه «۲»**

(امیرمحمد حسن‌زاده)

حمیت: غیرت، جوانمردی، مردانگی/ جیب: گربیان، یقه/ خیرخیر:

سریع، آسان/ وجد: سرور، شادمانی و خوشی

(لغت، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۳»

املای درست این واژه «رغبت» است.

(املا، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۲»

«چپ» و «راست» آرایه تضاد دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نام من از ننگ است: متناقض‌نما

گزینه «۳»: «وجود حاضر غایب»: متناقض‌نما

گزینه «۴»: کشت ما را و دم عیسی (حیات‌بخش) با اوست:

متناقض‌نما

(آرایه، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۱۰۴- گزینه «۳»

شبی آمد: نهاد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: زیر دامن شب: مضاف‌الیه

گزینه «۲»: در آن تاریک شب: متمم

گزینه «۴»: دل شب: مضاف‌الیه

(دستور، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰)

(رامیلا عسگری)

«۱۱۲- گزینه ۳»

املای صحیح کلمه «حلب» است.

(املا، ترکیبی)

(فاطمه بهمنی آرانی)

«۱۰۸- گزینه ۴»

شاعر تصمیم خود را برای توبه مطرح می‌نماید و امیدی که به همراهی قضا و قدر با توبه خود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

(فاطمه بهمنی آرانی)

«۱۱۳- گزینه ۲»

در این بیت تنها آرایه کنایه یافت می‌شود و نه تشبيه.
کنایه: آب حسرت باریدن کنایه از طلب بخشناس کردن و گریه ندامت است.

سایر ابیات: اشاره به بی اختیاری یا کمی اختیار یا غلبه شرایط سخت در ارتکاب گناه و کم تقصیر جلوه دادن خطاکار (یعنی شاعر تقاضا می‌کند تا مخاطب او را عیب و ملامت نکند).

(مفهوم، مشابه صفحه ۷۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: چو مار حلقه: تشبيه/ «دست زدن» کنایه از «متولّ

شدن»

گزینه ۳: رایت عشق: تشبيه اضافی است. / «آسمان گیر بودن» کنایه از «مشهور بودن» است.

گزینه ۴: «تخم بدی» تشبيه اضافی است. / «بار نیک روییدن» کنایه از «سود بردن» است.

(آرایه، ترکیبی)

(حسین پرهیزگار، سبزوار)

«۱۰۹- گزینه ۴»

بیت اصلی و این بیت در «تفی ظاهری و توجه به عمق و باطن» هم مفهوم‌اند.

(مفهوم، صفحه ۶۲)

(مریم شمیرانی)

«۱۱۴- گزینه ۳»

پنهان/ دیده‌ها = تکرار/ تضمین ندارد.

(الهام محمدی)

«۱۱۰- گزینه ۲»

در همین کورمال کورمال ادبی آغاز به راه رفتن کرد: در این مسیر آهسته و بالحتیاط و بدون مرbi شروع به خواندن آثار ادبی نمودم.

(مفهوم، ترکیبی)

(آرایه، ترکیبی)

(رامیلا عسگری)

«۱۱۱- گزینه ۴»

افگار: مجروح، خسته

اقبال: خوشبختی، سعادت

باره: اسب

مسرور: شادمان، خشنود

(لغت، ترکیبی)

(مرتضی منشاری، اردبیل)

«گزینه ۱۱۸»

تضمّن: ۱- فرشته و جبرئیل، ۲- ریاضی و جدول ضرب، ۳- گیاه و سیر، ۴- علت و سراسام

تشریح گزینه‌های دیگر:

ستاره و ماه: تناسب / قراضه و زر پاره: ترادف / غرامت و توان: ترادف تضاد: ۱- شیخ و شاب، ۲- طریقت و شریعت، ۳- مرید و مراد، ۴- ادباء و اقبال، ۵- خرگاه و خیمه کوچک (خرگه به معنای خیمه بزرگ است).

(ستور، صفحه ۱۴)

(امیرمحمد محسن‌زاده)

«گزینه ۱۱۵»

ج) جناس همسان: «چنگ» اول: نوعی ساز / «چنگ» دوم: پنجه معنای بیت: «ای نصیحت‌گو، اندرز دادن را به روزگار دیگر واگذار کن، زیرا که این گاه من به نوای چنگ گوش می‌دهم دل در دستم نیست. (ب) قرار هستم.»

(د) تشییه: ما [همچون] گردباد دامن صحرای امکان هستیم. / خارخار جستوجو (اضافه تشییه)

(الف) تناقض: «حقیقی ترین مجاز» تناقض دارد.

(ب) استعاره: بت استعاره از معشوق

(آرایه، ترکیبی)

(امیرمحمد محسن‌زاده)

«گزینه ۱۱۹»

«شد» در گزینه «۳» فعل استنادی و در سایر گزینه‌ها در معنی «رفت» است.

(مفهوم، صفحه ۱۴)

(مسن افتاده، تبریز)

«گزینه ۱۱۶»

توجه شود که در بیت گزینه «۳»، «دیده» به معنی چشم انسان است و به همین دلیل با فعل اشتباه گرفته نشود!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گفته شود.

گزینه «۲»: دیده آمد. (دیده شد.)

گزینه «۴»: دیده شد.

(ستور، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

(ابراهیم رضایی‌مقدم، لاهیجان)

«گزینه ۱۲۰»

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، توصیه به «حسابرسی به اعمال خود در دنیا است» اما مفهوم بیت گزینه «۴»، «توصیه به ارتباط با مردم و پرهیز از گوشنهنشینی است».

(مفهوم، صفحه ۱۴)

(مسن افتاده، تبریز)

«گزینه ۱۱۷»

در عبارت نقش تبعی معطوف وجود دارد.

صدای نعره ← معطوف / قاطرهای بارکش و اسبهای معطوف / آهنگ شیپورها و طبلهای جنگی ← معطوف / ملتها و قبایل ← معطوف / تیر و کمان و شمشیر ← معطوف / مجهر به توب و تفنگ ← معطوف

(ستور، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(مسن بیاتی)

«گزینه ۱۲۱»

شخصیت والا و بی‌مانند حضرت علی (ع) نتیجه تربیت مستقیم پیامبر اکرم (ص) بود.

رسول خدا (ص) در سخنان خود از کلمه «شیعه» که ترجمه آن «پیرو» می‌شود، استفاده کرده و پیروی از امام علی (ع) را سبب رستگاری دانسته است. بنابراین، شیعه، مسلمانی است که به فرمان

دین و زندگی (۲)

(فردرین سماقی)

«۱۲۴- گزینهٔ ۴»

توجه داشته باشید که در چالش «رأئه الگوهای نامناسب» شخصیت‌های اصیل اسلامی، به ویژه اهل بیت پیامبر (ص) توسط حاکمان وقت در انزوا قرار گرفتند اما در چالش «تبديل حکومت عدل نبوی به سلطنت» شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام و اعتماد پیامبر (ص)، منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

(و ضعیفیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان پس از رحلت رسول فرا (ص)،

(صفحه‌های ۱۱۵ و ۱۱۶)

خدا و پیامبر (ص)، امیرالمؤمنین (ع) را جانشین پیامبر (ص) می‌داند و از او پیروی می‌کند.

(بان و چانشین پیامبر (ص)، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)

«۱۲۲- گزینهٔ ۱»

زیبایی لفظی قرآن، سبب نفوذ خارق العادة این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

با این‌که بیش از شش هزار آیهٔ قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است، نه تنها میان آیات آن تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه آیاتش دقیق‌تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می‌کنند و این مورد مربوط به «انسجام درونی در عین نزول تدریجی» از اعجاز محتوایی قرآن است.

(معجزهٔ باورنام، صفحه‌های ۴۴ و ۴۵)

«۱۲۳- گزینهٔ ۳»

(مرتفعی محسنی‌کبیر)

در آیهٔ شریفهٔ تبلیغ می‌خوانیم: «يا ايه الرسول بلغ ما انزل اليك من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله يعصمك من الناس ان الله لا يهدى القوم الكافرين: اى رسول، آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده برسان، و اگر چنین نکنی، رسالتش را ادا نکرده‌ای و خداوند تو را از مردمان حفظ می‌کند؛ خداوند، کافران را هدایت نمی‌کند.» و موارد (ب و ج) از این آیه دریافت می‌گردد. (اهمیت این پیامرسانی هم وزن اهمیت اتمام رسالت بیست و سه ساله پیامبر (ص) است و این آیه در سال دهم هجری در آخرین حج پیامبر (ص) که معروف به حجۃ‌الوداع است، قبل از ظهر نازل شده و پس از نزول آن، پیامبر (ص) در یک سخنرانی مفصل، حدیث غدیر را بیان داشته است.)

موضوعات «عصمت امیرالمؤمنین» یا «الگو و سرمشق مؤمنان بودن امام علی (ع) و اطاعت‌بی‌قید و شرط از ایشان به واسطه علم و عصمت» در موارد (الف) و (د) از این آیه برداشت نمی‌شود.

(امامت، تداوم رسالت، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹)

(مرتفعی محسنی‌کبیر)

کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان برگرفته از فرمان الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شوند. پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است. در کلام قرآنی می‌خوانیم: «... يريدون ان يتحاكموا الى الطاغوت و قد امروا ان يكروا به و يريد الشيطان ان يضلهم ضلالاً بعيداً: ... اما می خواهند داوری را به نزد طاغوت بردند، حال آن که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی عمیقی بکشاند.»

(مسئلیت‌های پیامبر (ص)، صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

اینکه [مشرکان] ایمان نمی‌آورند، شاید که جانت را [از شدت
اندوه] از دست بدھی.»

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۹، ۷۰، ۷۱ و ۷۲)

(یاسین ساعدی)

۱۲۹- گزینه «۱»

یکی از علل فرستادن پیامبران متعدد، رشد تدریجی فکر و
اندیشه و امور مربوط به آن مانند دانش و فرهنگ می‌باشد. از این
رو لازم بود تا در هر عصر و دوره‌ای پیامبران جدیدی مبعوث
شوند تا همان اصول ثابت دین الهی را درخور فهم و اندیشه
انسان‌های دوران خود بیان کنند و متناسب با درک آنان سخن
گویند. «إِنَّا مُعَاشِ الْأَتْيَاءِ أَمْرَنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَىٰ قَدْرِ عُقُولِهِمْ: ما
پیامبران مأمور شده‌ایم که با مردم به اندازه عقل‌شان سخن
بگوییم.» این حدیث پیامبر اکرم (ص) مربوط به رشد تدریجی
سطح فکر مردم است.

با وجود این که قرآن کریم چهارده قرن پیش نازل شده اما در
مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی
کمال بدن نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده
است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با
خدا سخن نمی‌گوید؛ بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان،
مسئولیت‌های اجتماعی و رابطه‌ی با انسان‌های دیگر سخن
می‌گوید و برنامه‌ای جامع و همه‌جانبه را در اختیارش قرار
می‌دهد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(یاسین ساعدی)

۱۳۰- گزینه «۱»

آلیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى
الْأَمْرِ مِنْكُمْ ... اى مؤمنان، از خدا اطاعت کنید و از رسول و ولی
امرمان اطاعت کنید.» مربوط به حدیث جابر است.

(فردرین سماقی)

۱۲۶- گزینه «۲»

طرح سؤالاتی درباره آخرت مانند «تحوّة زندگی پس از مرگ چگونه
است؟» مرتبط با نیاز برتر در ک آینده خویش است و شعر «از کجا
آمدہام آمدنم بهر چه بود؟/ به کجا می‌روم آخر ننمایی وطنم» با آن
مرتب می‌باشد.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۷ و ۸)

(مسن پیاتی)

۱۲۷- گزینه «۴»

وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان
پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای
سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از دستورات پیامبران گذشته
است.

(آفرین پیامبر (ص)، صفحه ۳۳۳)

(مرتفعی مهمنی‌کبیر)

۱۲۸- گزینه «۳»

در آیه ۷ سوره بیانه درباره امام علی (ع) و شیعیان و پیروان آن
حضرت می‌خوانیم: «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اولَئِكَ هُمُ
خَيْرُ الْبَرِّيَّةِ: کسانی که ایمان آورند و کارهای شایسته انجام
دادند، اینان بهترین مخلوقات‌اند.»

- قرآن کریم درباره اسوه بودن پیامبر (ص) و اینکه برای چه
کسانی اسوه و نمونه هستند، می‌فرماید: «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ
الله أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكْرَ اللهِ كَثِيرًا:
قَطَعًاً بَرَاهِ شَمَا در رسول خدا (ص)، سرمشق نیکویی است و برای
کسی که به خداوند و روز رستاخیز امید دارد و خدا را بسیار یاد
می‌کند.»

- قرآن کریم درباره سختکوشی و دلسوزی پیامبر (ص) در
هدایت مردم می‌فرماید: «لَعْنَكَ بَاخْرُ نَفْسِكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ: از

(رحمت‌الله استیری)

۱۳۳- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «ممکن است شما مقداری اطلاعات در مورد پروژه جدیدی که قرار است از ماه آینده شروع شود، به من بدهید؟»

نکته مهم درسی:

با توجه به ساختار گرامری "give somebody something" و "give something to somebody" نادرست هستند. اسم "information" غیرقابل شمارش است و نمی‌توان همراه آن از "a few" استفاده کرد (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

گفتار و رفتار پیامبر (ص)، اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی است و مسلمانان با مراجعه به گفتار و رفتار آن حضرت، به معنای واقعی بسیاری از معارف قرآن پی می‌برند و شیوه انجام دستورات قرآن را می‌آموزنند.

(تکلیبی، صفحه‌های ۵۵ و ۸۶)

زبان انگلیسی (۲)

۱۳۱- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «فکر نمی‌کنم علی معلم خوبی شود. او در مقابل دانش‌آموزان صبر بسیار کمی دارد.»

نکته مهم درسی:

با توجه به اینکه "patience" غیرقابل شمارش است، گزینه «۴» نادرست است. گزینه‌های «۱» و «۲» اگرچه قبل از اسم غیرقابل شمارش می‌توانند قرار بگیرند ولی با توجه به مفهوم منفی جمله، گزینه‌های درستی نیستند.

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «ماه گذشته، برخی از همکلاسی‌هایش از او خواستند که به آن‌ها کمک کند تا پروژه‌ای انجام دهند، اما او هیچ وقتی نداشت که صرف آن کند.»

نکته مهم درسی:

با توجه به وجود "his" بعد از جای خالی، قطعاً نیاز به حرف اضافه "of" داریم (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). در جای خالی دوم، چون فعل به صورت مثبت به کار رفته است، برای بیان مفهوم "هیچ" نیاز به کلمه "no" داریم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(گرامر)

(بیان‌آموزشی)

(مبتدی (رفشان گرمی))

۱۳۴- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «برای حفظ سلامتی (نیاز نداشتن به پزشک)، نه تنها ما باید به رژیم غذایی فکر کنیم، بلکه باید هر روز ورزش کنیم.»

(واژگان)

(۱) منطقه

(۲) رژیم غذایی

(۳) قرن

(۴) اعتیاد

(میلاد رهیمی (هلگلان))

۱۳۵- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «علی‌رغم این‌که پزشکش به او گفته بود برای بهتر شدن در خانه بماند، به کردستان رفت.»

(واژگان)

(۱) به وسیله

(۲) علی‌رغم

(۳) علاوه‌بر

(۴) همچنین

(میلاد رهیمی (هلگلان))

۱۳۶- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «دانشمندان در تلاش هستند تا آب و هوا را با دقت بیشتری پیش‌بینی کنند تا به مردم کمک کنند هنگام رویدادهای شدید آب و هوایی آماده شوند و این‌مانند.»

(واژگان)

(۱) پیش‌بینی کردن

(۲) تجربه کردن

(۳) تحت فشار قرار دادن

(۴) آرام کردن

است اما به عنوان مثال سردرتر از قطب جنوب یا شمال نیست.

گلیز ۵۸۱ جی بزرگتر از زمین است و یک سال روی آن تنها ۳۷ روز

زمینی است به جای ۳۶۵. اما اخترشناسان فکر نمی‌کنند که این‌ها

تفاوت‌های بزرگی باشند و تعدادی از آن‌ها معتقدند که

گلیز ۵۸۱ جی یک زمین جدید خواهد بود. با این حال،

گلیز ۵۸۱ جی بیست سال نوری از زمین فاصله دارد-مسافت ۱۸

تریلیون کیلومتر.»

(سپهر برومدنپور)

۱۳۷ - گزینه «۴

ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟»

«جست‌وجوی مکان‌های جدید برای زندگی»

(درک مطلب)

(سپهر برومدنپور)

۱۳۸ - گزینه «۱

ترجمه جمله: «طبق متن، اولین چیزی که باید در یک سیاره جدید جست‌وجو کرد، فاصله بین سیاره و نزدیک‌ترین ستاره است.»

(درک مطلب)

(سپهر برومدنپور)

۱۳۹ - گزینه «۱

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد نمی‌تواند از متن برداشت شود؟»

«کره زمین به اندازه فضا کاوش نشده است.»

(درک مطلب)

(سپهر برومدنپور)

۱۴۰ - گزینه «۳

ترجمه جمله: «ضمیر "It" که در پاراگراف «۴» زیر آن خط کشیده شده است، به چه چیزی اشاره می‌کند؟»

«گلیز»

(درک مطلب)

توجه متن درگ مطلب:

«برای هزاران سال، انسان‌ها زمین را کاوش کرده‌اند. امروزه ما فضا را کاوش می‌کنیم. ستاره‌شناسان کاشفان امروزی هستند که ستاره‌ها و سیارات را مطالعه می‌نمایند. در حال حاضر، ستاره‌شناسان بسیاری به‌دبیل سیارات و مکان‌های جدیدی برای زندگی انسان در آینده هستند. اما ستاره‌شناسان از کجا شروع به جست‌وجو می‌کنند؟

اول از همه، ستاره‌شناسان به‌دبیل یک ستاره می‌گردند. به این دلیل که زمین خود ما [آنیز] دور یک ستاره (خورشید) می‌گردد. مهم‌تر، آن [زمین] در فاصله مناسبی از خورشید به لحاظ گرما و نور است. بنابراین وقتی ستاره‌شناسان ستاره را یافته‌اند، سیارات دور آن را نگاه می‌کنند. در سال‌های اخیر، ستاره‌شناسان حدود ۴۰۰ سیاره جدید همراه با ستاره یافته‌اند. متأسفانه بسیاری از این سیارات یا به ستاره بسیار نزدیک و یا از آن خیلی دور هستند. با این حال، اگر سیاره در مکان خوبی باشد، ستاره‌شناسان به‌دبیل سه مورد کلیدی می‌گردند: آب، هوا و سنگ. آب مهم است، چراکه زندگی به آب نیاز دارد. انسان‌ها می‌توانند آن را بنویشند و آن‌ها همچنین می‌توانند با آب گیاهان را پرورش دهند. و گیاهان هوا برای نفس کشیدن و غذا برای خوردن تولید می‌کنند. بنابراین تمام زندگی در سیارات دیگر به آب و هوا نیاز خواهد داشت. سنگ در یک سیاره نیز مهم است. برای این‌که اغلب زیر سنگ‌ها آب وجود دارد.

پس از سال‌ها جست‌وجو، ستاره‌شناسان سیاره‌ای را یافته‌اند که شبیه به زمین است. آن گلیز ۵۸۱ جی است و نزدیک یک ستاره است. ستاره‌شناسان فکر می‌کنند که آن، آب و سنگ دارد و دمای متوسطش بین ۱۲-۳۱ درجه و درجه سانتی‌گراد است. آن سرد

رای صوفی

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه (دفترچه ۳)

یازدهم انسانی

۱۴۰۳ فروردین ماه ۷

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۲۱-۶۴۶۳

«نمایندگی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش داشت و آموزش»

نوشته‌ای برای موفقیت

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
فاطمه ایلخانی، مهدی تک، مهدیس حمزه‌ای، سهیل حسن‌خان پور، شقایق راهبریان، هاشم زمانیان، امیر زرائدوز، امیر محمودیان	ریاضی و آمار (۱)
ابراهیم رضایی‌مقدم، سعید جعفری، افسین کیانی، محمد نورانی، اعظم نوری‌نیا	علوم و فنون ادبی (۱)
مهدی اسماعیلی، محمود عashوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، مدیا ویس‌بیگی، ولی‌الله نوروزی، مجید همایی	عربی، زبان قرآن (۱)
بهروز پورشفیع‌اتی‌کنده، کوثر دستورانی، موسی سپاهی، کیمیا طهماسبی، مهسا عفتی، احمد منصوری، فیروز نژادنچف، محمد عرفان هوشیاری	منطق
علیرضا رضایی، نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهسا عفتی، سید محمد مدنی دینانی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	محمد رضا راسخ	محمد رضا راسخ	—	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته‌عربی	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقایاری	مریم آقایاری	—	لیلا ایزدی
منطق	محمد قاسمی	محمد قاسمی	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	فاطمه فهیمان	فاطمه فهیمان	—	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
مسئول دفترچه	حبيبہ محبی
مدیر مستندسازی	محیا اصغری
گروه مستندسازی	سوگند بیگلری
حروفچین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ابراج تو
نوشه‌ای برای موفقیت

حال با جایگذاری $a = 1$ و $a = -3$ در معادله ریشه مضاعف را می‌یابیم:

$$a = 1 \Rightarrow x^2 + (1+1)x + 1 = 0 \Rightarrow x^2 + 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x+1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x+1=0 \Rightarrow x=-1$$

$$a = -3 \Rightarrow x^2 + (-3+1)x + 1 = 0 \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = 0 \Rightarrow (x-1)^2 = 0$$

$$\Rightarrow x-1=0 \Rightarrow x=1$$

پس ریشه‌های مضاعف -1 و 1 می‌توانند باشند.

(هل معادله درجه ۲ و کلربردها، صفحه ۱۹ تا ۳۲)

ریاضی و آمار (۱)

۱۴۱ - گزینه «۳»

(هاشم زمانیان)

فرض می‌کنیم چاپگر B در مدت زمان x ساعت فیش‌ها را چاپ کند، پس

$$\frac{1}{x}$$
 ساعت فیش‌ها را و چاپگر A در مدت زمان یک ساعت $\frac{1}{3x}$

فیش‌ها را چاپ می‌کند و اگر هر دو با هم کار کنند در مدت زمان یک ساعت

$$\frac{1}{\frac{1}{x} + \frac{1}{3x}} = \frac{1}{\frac{3}{3x}} \Rightarrow \frac{3}{3x} + \frac{1}{3x} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3x} = \frac{1}{3} \Rightarrow x = 4$$

پس چاپگر A در مدت زمان $= 12 = 3 \times 4$ ساعت فیش‌ها را چاپ می‌کند.

(معارله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه ۱۳۸ تا ۱۴۰)

۱۴۲ - گزینه «۳»

(فاطمه ایلچانی) مساحت مستطیل - مساحت مثلث - مساحت مربع = مساحت سفید

$$\Rightarrow 27 = (6)^2 - \frac{(x)(2x)}{2} - (x+1)(x+3)$$

$$\Rightarrow 27 = 36 - x^2 - 4x - 3 \Rightarrow (x-1)(x+3) = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 4x - 6 = 0 \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = -3 \end{cases}$$

$$(x+1)(x+3) = 2 \times 4 = 8$$

(هل معادله درجه ۲ و کلربردها، صفحه ۱۹ تا ۳۲)

۱۴۳ - گزینه «۳»

معادله درجه دوم زمانی دارای ریشه مضاعف است که مبین معادله یا

همان Δ صفر باشد، داریم:

$$x^2 + (a+1)x + 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a' = 1 \\ b' = a+1 \\ c' = 1 \end{cases}$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b'^2 - 4a'c' = 0 \Rightarrow (a+1)^2 - 4 \times (1) \times (1) = 0$$

$$\Rightarrow (a+1)^2 = 4 \xrightarrow{\text{از طرفین جذر می‌گیریم}}$$

$$a+1 = \pm 2 \Rightarrow \begin{cases} a+1 = 2 \Rightarrow a = 1 \\ a+1 = -2 \Rightarrow a = -3 \end{cases}$$

(امیر زر اندروز)

«۳- گزینه» ۱۴۸

داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب کرده سپس چارک‌ها را پیدا می‌کنیم:

۱,۲,۲,۳,۴,۵,۶,۸,۱۰,۱۲,۱۸

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ Q_1 & Q_2 & Q_3 \end{array}$$

داده‌های مطلوب $\rightarrow ۳, ۴, ۵ \Rightarrow \bar{x} = ۴$

$$\sigma^2 = \frac{(۳-۴)^2 + (۴-۴)^2 + (۵-۴)^2}{۳} = \frac{۱+۱}{۳} = \frac{۲}{۳}$$

(ترکیبی، صفحه ۸۶ تا ۹۸)

(سعیل هسن قان پور)

«۳- گزینه» ۱۴۹

این داده‌ها به صورت زیر هستند:

۳, ۶, ۹, ۱۲, ۱۵, ۱۸, ۲۱, ۲۴, ۲۷, ۳۰, ۳۳, ۳۶, ۳۹

چون تعداد آن‌ها فرد و برابر ۱۳ است، هفتمین داده میانه است، بنابراین

میانه عدد ۲۱ است. چارک اول برابر با میانه داده‌های قبل از ۲۱ و برابر

میانگین دو عدد ۹ و ۱۲ است. پس چارک اول $\frac{۱۲+۹}{۲} = ۱۰\frac{۱}{۵}$ خواهد بود.

چارک سوم میانه داده‌های بعد از ۲۱ و برابر با میانگین دو عدد ۳۰ و ۳۳

است؛ یعنی برابر $۳۱\frac{۱}{۵}$ خواهد بود. $۳۹-۳=۳۶$ = کمترین داده - بیشترین داده = دامنه $۳۱\frac{۱}{۵}-۱۰\frac{۱}{۵}=۲۱$ = چارک اول - چارک سوم = دامنه میان چارکی

(نمودارهای تک متغیره، صفحه ۱۰۶ تا ۱۰۹)

(مهریس همزه‌ای)

«۲- گزینه» ۱۵۰

نمودار حبابی شامل ۳ متغیر است، پس زاویه بین شعاع‌ها در نمودار را داری

$$\text{برابر } \frac{۳۶۰}{۳} = ۱۲۰ \text{ درجه است.}$$

(نمودارهای پندر متغیره، صفحه ۱۱۷)

(امیر معموریان)

«۲- گزینه» ۱۴۶

تابع درجه دوم داده شده به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است. سه نقطه دادهشده را در ضابطه قرار می‌دهیم تا ضرایب a , b و c به دست آید.

$$A \left| \begin{array}{l} \\ y \end{array} \right. \Rightarrow y = a(\cdot)^2 + b(\cdot) + c \Rightarrow c = y$$

$$B \left| \begin{array}{l} \\ ۱ \end{array} \right. \Rightarrow \cdot = a(1)^2 + b(1) + c \xrightarrow[c=y]{} \cdot = a + b + y \Rightarrow a + b = -y$$

$$C \left| \begin{array}{l} \\ ۰ \end{array} \right. \Rightarrow \cdot = a(0)^2 + b(0) + c \xrightarrow[c=y]{} \cdot = ۲\Delta a + \Delta b + y \Rightarrow ۲\Delta a + \Delta b = -y$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = -y \\ ۲\Delta a + \Delta b = -y \end{cases} \xrightarrow{\times(-\Delta)} \begin{cases} -\Delta a - \Delta b = ۳\Delta \\ ۲\Delta a + \Delta b = -y \end{cases} \xrightarrow[\oplus]{\Delta a = ۲\Delta} a = \frac{y}{\Delta}$$

$$a + b = -y \xrightarrow{\frac{a=\frac{y}{\Delta}}{\Delta}} \frac{y}{\Delta} + b = -y \Rightarrow b = -y - \frac{y}{\Delta} = -\frac{۴۲}{۵}$$

$$y = \frac{y}{\Delta} x^2 - \frac{۴۲}{۵} x + y$$

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{\frac{۴۲}{۵}}{\frac{۱۴}{\Delta}} = \frac{۳}{\Delta}$$

$$y = \frac{۷}{\Delta} (۳)^2 - \frac{\frac{۴۲}{۵}}{\Delta} (۳) + y = \frac{۶۳}{\Delta} - \frac{۱۲۶}{\Delta} + \frac{۳\Delta}{\Delta} = -\frac{۲۸}{\Delta}$$

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۱۳ تا ۷۰)

(مهری تک)

«۲- گزینه» ۱۴۷

با توجه به نمودار جعبه‌ای زیر، چارک اول پنجمین داده و میانه میانگین دو

داده وسط و چارک سوم چهاردهمین داده است. داریم:

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{17} + x_{18} = ۱۸\bar{x} \quad (1)$$

$$x_1 + x_2 + \dots + x_{13} + x_{14} = ۱۴(\bar{x} - ۲) \quad (2)$$

$$\overbrace{x_1 + x_2 + \dots + x_{14} + x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18}}^{14(\bar{x} - 2)} = ۱۸\bar{x}$$

$$x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18} = ۱۸\bar{x} - ۱۴(\bar{x} - ۲) = ۱۸\bar{x} - ۱۴\bar{x} + ۲۸ = ۴\bar{x} + ۲۸$$

$$\text{میانگین داده‌های بزرگتر از چارک سوم} = \frac{x_{15} + x_{16} + x_{17} + x_{18}}{۴}$$

$$= \frac{۴\bar{x} + ۲۸}{۴} = \bar{x} + ۷$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۸۵ تا ۹۸)

(سعید بعفری)

«گزینه ۴» ۱۵۵

- (الف) جناس: در و سر / سر نهادن «کنایه از سجده کردن.
- (ب) تشبیه: چهره نوخط ما [مانند] روی مه کنعانی است. / تشخیص: ندارد پ واژه‌آرایی: ندارد؛ مست و مستی هم ریشگی می‌سازند نه واژه‌آرایی؛ استعاره هم ندارد.
- (ت) سجع: دارد (جسته، رسته، دل‌بسته) / تشبیه: دل، دام بلا بود. (ترکیبی)

(محمد نورانی)

«گزینه ۱» ۱۵۶

- کنایه بیت «ب»: سنگدل کنایه از بی‌رحم / استعاره بیت «الف»: ماه استعاره از معشوق / تشبیه بیت «ه»: کمان ابرو / تفہاد بیت «د»: دانم، ندانم / جناس بیت «ج»: که «اول» (حرف)، که «سوم» (جه کسی) (بناس و انواع آن، ترکیبی)

(اعظم نوری‌نیا)

«گزینه ۳» ۱۵۷

- بیفزوود، بیاسود: متوازن
جهل، شرك: متوازن
یافتم، انگاشتم: مطرف
ریختی، بسوختی: مطرف

(سبع و انواع آن، صفحه ۵۳)

(ابراهیم رضایی‌مقدم)

«گزینه ۲» ۱۵۸

نشانه‌های هجایی مصراع «ج»:

خُدِی زَنَم	نَعِ دِی بِی	رَغْزِ دِل	طُرْفِمِ دَا
-U-U	-UU-	-U-U	-UU-

نشانه‌های هجایی مصراع «د»:

دِی اِی يَام	تِ ما رَأَقَ	يِ كِيمِ رُوْزَس
--U	---U	---U

(وزن شعر فارسی، صفحه ۷۰)

(اخشنین کلیانی)

«گزینه ۴» ۱۵۹

در مصراع دوم بیت گزینه ۴، هشت هجای بلند وجود دارد:

رَت	شَا	يِ	نَد	گُوش	تَن	مِي	يَم	خُدِي	زَنَم
۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱		

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آز (آزمایی) ← یک هجای کشیده

گزینه «۲»: یاف (یافتم) ← یک هجای کشیده

گزینه «۳»: کِ / بِ / اِ / بِ ← چهار هجای کشیده

(هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه ۴۸)

(اعظم نوری‌نیا)

«گزینه ۱» ۱۶۰

هر دو بیت (الف و پ) اشاره به فراق و هجران یار دارد.

(مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱)

«گزینه ۲» ۱۵۱

«یاوه کردن» و «دست بردن» ← ترکیب‌سازی نیست.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه (لوح سینه) / کنایه (نقش شستن)

(مبانی تبلیل متن، صفحه ۱۴ و ۱۵)

«گزینه ۴» ۱۵۲

تشرحیم موارد نادرست:

گزینه «۱»: زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود. آثار بر جای مانده این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

گزینه «۲»: زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

گزینه «۳»: زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده بیشتر دینی است.

(تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هبری، صفحه ۳۸ تا ۴۰)

«گزینه ۴» ۱۵۳

رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی (فکری) – رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی (ادبی) – کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متنون (زبانی)

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی (فکری) – رواج هجو در شعر

(فکری) – فراوانی ترکیبات نو (زبانی)

گزینه «۲»: فراوانی وعظ و اندرز در شعر (فکری) – فراوانی ترکیبات نو

(زبانی)

گزینه «۳»: رواج و اوج گیری بیشتر قالب‌های شعری (ادبی) – توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی (ادبی) – از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک

خراسانی (زبانی)

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۵ و ۸۶)

«گزینه ۲» ۱۵۴

افزایش کاربرد لغات عربی. «حذف افعال به قرینه» و «تمثیل و استشھاد

به آیات، احادیث و اشعار» از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۱۳ و ۶۱۵)

(میری همایی)

با توجه به «تصنعت» فعل معلوم باید مضارع باشد و اگر فاعل، اسم مؤنث باشد، «تصنعت» صحیح است؛ «لذیده» صفت برای «حلویات» می‌باشد که مفعول جمله می‌شود.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل معلوم نباید ماضی باشد.
 گزینه «۲»: «حلویات» غلط است.
 گزینه «۳»: «حلویات» غلط است.

(قواعد، صفحه ۹۷)

۱۶۶- گزینه «۲»

با توجه به «تصنعت» فعل معلوم باید مضارع باشد و اگر فاعل، اسم مؤنث باشد، «تصنعت» صحیح است؛ «لذیده» صفت برای «حلویات» می‌باشد که مفعول جمله می‌شود.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل معلوم نباید ماضی باشد.
 گزینه «۲»: «حلویات» غلط است.
 گزینه «۳»: «حلویات» غلط است.

(قواعد، صفحه ۹۷)

عربی، زبان قرآن (۱)**۱۶۱- گزینه «۱»**

«علی کل قائد»: بر هر رهبری است یا هر رهبری باید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «آن یامر»: که دستور دهد / «مسئولی البلاذ»: به مسئولان کشور (رد گزینه «۴») / «و یَصْحَّهُمْ»: و نصیحت کند آنها را / «لَادَاءٍ وَاجْبَاتِهِمْ»: برای انجام تکالیفشان (رد گزینه «۴»)

نکته مهم درسی:

۱- ترجمه ساختار «يجبُ على / يلزمُ على / على + اسم یا ضمیر : بر ... واجب است / بر ... لازم است / بر ... است / بر ... باید» بسیار مهم است.
 (ترجمه، صفحه ۵)

۱۶۲- گزینه «۱»

«فی بعض الأوقات: در برخی اوقات / یستغرق وقتاً طويلاً: وقت زیادی می‌گیرد / استخراج النّطْ: استخراج نفت / فی طبقات الصّخور: در لایه‌های صخره‌ها / من باطن الأرض: از دل زمین»

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «از درون / صخره / در / وقت گیر و طولانی» غلط است.

گزینه «۳»: «بین صخره‌ها / زمانبر است» غلط است.

گزینه «۴»: «تا نفت را / لابه‌لای / خارج سازند» غلط می‌باشد.

(ترجمه، صفحه ۸۱)

۱۶۳- گزینه «۴»**تشرحیم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: فعل «استرجاع» ماضی است و ترجمه «پس می‌گیرد» غلط است / حاسوب: رایانه

۱۶۴- گزینه «۲»

گزینه «۲»: فعل «تَرَجَّنا» ماضی است و ترجمه «دانش آموخته می‌شویم» غلط است.

گزینه «۳»: همراه کلمه «بیلیط» به اشتباه ضمیر «ش» اضافه معنا شده است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۵- گزینه «۴»**تشرحیم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «غیره»: غیر خود / «أَمْتَهِ»: امت خویش

گزینه «۲»: «لسان صدق»: یادی نیکو

گزینه «۳»: «یعلمه»: آن را می‌داند

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۶- گزینه «۱»

«روز یکشنبه»: یوم الأحد (رد گزینه ۴) / «دو بار»: مرتبین (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ زیرا «المَرْءَةُ الثَّانِيَةُ» یعنی: بار دوم) / «سَهْ هَمَكَار»: ثلاثة زملاء (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(تعربی، ترکیبی)

(میری همایی)

با توجه به «تصنعت» فعل معلوم باید مضارع باشد و اگر فاعل، اسم مؤنث باشد، «تصنعت» صحیح است؛ «لذیده» صفت برای «حلویات» می‌باشد که مفعول جمله می‌شود.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعل معلوم نباید ماضی باشد.
 گزینه «۲»: «حلویات» غلط است.
 گزینه «۳»: «حلویات» غلط است.

(قواعد، صفحه ۹۷)

(ممدوح عاشوری)

۱۶۷- گزینه «۳»**تشرحیم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: فعل در اول جمله همیشه به صورت مفرد می‌آید، پس «یحتفل» صحیح است.

گزینه «۲»: «صدقی» مفرد مذکور است و فعل نهی «لا تکبی» به صورت «مفرد مؤنث» آمده و نادرست است.
 گزینه «۴»: «الطلاب» مذکور است و فعل به صورت «یوجع» درست است.
 ترجیح «برای مؤنث استفاده می‌شود.

(قواعد، صفحه ۵ و ۶)

(ممدوح عاشوری)

۱۶۸- گزینه «۲»

فعل «أَحَسِنَ» نون و قایه ندارد و حرف «ن» از حروف اصلی خود فعل است.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أَدْخَلَنِي»: أَدْخَلَ + ن + ی
 گزینه «۲»: «عَنِ»: عن + ن + ی
 گزینه «۴»: «تُسَاعِدَنِي»: تُسَاعِدُ + ن + ی

(قواعد، صفحه ۱۰۳)

(ولی الله نوروزی)

۱۶۹- گزینه «۲»

کلمه «السائحين» مفعول برای فعل «تجذب» است و منصوب می‌باشد.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ایران» مبتدأ و حرکت آن «رفع» است.
 گزینه «۳»: «خلابة» صفت است و مجرور به تنوین کسره شده است.
 گزینه «۴»: «العالَمُ» مضافق‌الیه و مجرور است.

(قواعد، ترکیبی)

(ولی الله نوروزی)

۱۷۰- گزینه «۴»

کلمه «تشرفتنا» فعل است که در این عبارت به عنوان جمله فعلیه در نظر گرفته می‌شود.

اگر شروع جمله با جار و مجرور باشد، در صورتی که بعد از آن اسم باید جمله اسمیه، و اگر فعل باید جمله فعلیه است.

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مبتدأ: «السانُ»، خبر: «مملوء»
 گزینه «۲»: مبتدأ: «سید»، خبر: «خادم»
 گزینه «۳»: مبتدأ: «أَنَا»، خبر: «في خدمتك»

(قواعد، صفحه ۶۲)

(مهدری اسماعیلی)

«علی کل قائد»: بر هر رهبری است یا هر رهبری باید (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «آن یامر»: که دستور دهد / «مسئولی البلاذ»: به مسئولان کشور (رد گزینه «۴») / «و یَصْحَّهُمْ»: و نصیحت کند آنها را / «لَادَاءٍ وَاجْبَاتِهِمْ»: برای انجام تکالیفشان (رد گزینه «۴»)

نکته مهم درسی:

۱- ترجمه ساختار «يجبُ على / يلزمُ على / على + اسم یا ضمیر : بر ... واجب است / بر ... لازم است / بر ... است / بر ... باید» بسیار مهم است.
 (ترجمه، صفحه ۵)

(ولی الله نوروزی)

۱۶۲- گزینه «۱»

«فی بعض الأوقات: در برخی اوقات / یستغرق وقتاً طويلاً: وقت زیادی می‌گیرد / استخراج النّطْ: استخراج نفت / فی طبقات الصّخور: در لایه‌های صخره‌ها / من باطن الأرض: از دل زمین»

تشرحیم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «از درون / صخره / در / وقت گیر و طولانی» غلط است.

گزینه «۳»: «بین صخره‌ها / زمانبر است» غلط است.

گزینه «۴»: «تا نفت را / لابه‌لای / خارج سازند» غلط می‌باشد.

(ترجمه، صفحه ۸۱)

۱۶۳- گزینه «۴»**تشرحیم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: فعل «استرجاع» ماضی است و ترجمه «پس می‌گیرد» غلط است / حاسوب: رایانه

۱۶۴- گزینه «۲»

گزینه «۲»: فعل «تَرَجَّنا» ماضی است و ترجمه «دانش آموخته می‌شویم» غلط است.

گزینه «۳»: همراه کلمه «بیلیط» به اشتباه ضمیر «ش» اضافه معنا شده است.

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۵- گزینه «۴»**تشرحیم گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: «غیره»: غیر خود / «أَمْتَهِ»: امت خویش

گزینه «۲»: «لسان صدق»: یادی نیکو

گزینه «۳»: «یعلمه»: آن را می‌داند

(ترجمه، ترکیبی)

۱۶۶- گزینه «۱»

«روز یکشنبه»: یوم الأحد (رد گزینه ۴) / «دو بار»: مرتبین (رد گزینه‌های ۲ و ۴؛ زیرا «المَرْءَةُ الثَّانِيَةُ» یعنی: بار دوم) / «سَهْ هَمَكَار»: ثلاثة زملاء (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(تعربی، ترکیبی)

(محمد عرفان هوشیاری)

«۱۷۶- گزینه» ۳

شرط نخست معتبر بودن قیاس این است که هر دو مقدمه نباید سالبه باشند.

قیاس مذکور در گزینه «۳» براین اساس، نامعتبر است.

(قیاس اقتراضی، صفحه ۷۸ و ۷۹)

(احمد منصوری)

«۱۷۷- گزینه» ۲

تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرآیند تفکر است.

(سنبله‌گرد، تفکر، صفحه ۹۹)

(فیروز نژادنیف)

«۱۷۸- گزینه» ۴

تعریف بلبل به «پرنده خوش آواز» و مریع به «شکل چهارضلعی ۳۶ درجه» مانع اغیار نیستند.

انار: میوه شیرین ← جامع و مانع نیست.

انسان: حیوان شهرنشین ← جامع و مانع نیست.

خورشید: سکه طلای آسمان ← واضح نیست.

(اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۱۳۴ و ۱۳۵)

(بهروز پورشفیعی اتیکندری)

«۱۷۹- گزینه» ۴

برای تشکیل تضاد، باید «دو قضیه کلی» وجود داشته باشد و در صورت سوال فقط یک قضیه کلی موجود می‌باشد.

(اکلام قضاایا، صفحه ۶۲ تا ۶۷)

(کیمیا طهماسبی)

«۱۸۰- گزینه» ۳

این گزینه هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد؛ زیرا مقدمه اول آن موجبه است (شرط اول). حد وسط در مقدمه دوم دارای علامت مثبت است (شرط دوم).

«تصور» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد و «استدلال» که در نتیجه دارای علامت مثبت است، در

مقدمه نیز دارای علامت مثبت می‌باشد. (شرط سوم)

تشرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: حد وسط (فکر) در نتیجه حذف نشده است، پس نامعتبر است.

گزینه «۲»: فاقد شرط دوم است؛ زیرا حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۴»: فاقد شرط اول است؛ زیرا هر دو مقدمه سالبه‌اند.

(قیاس اقتراضی، صفحه ۷۷ و ۷۹)

منطق

«۱۷۱- گزینه» ۱

(بهروز پورشفیعی اتیکندری)

ذهن انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی منطقی می‌اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند. گرچه ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نامهای این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد؛ اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباہ می‌شود.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۱۴ و ۱۵)

«۱۷۲- گزینه» ۲

عدد ۲ یا زوج است یا فرد ← منفصل حقیقی امروز یا دوشنبه است یا جمعه: مانعه‌الجمع، زیرا ممکن است روز دیگری مثل شنبه باشد.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۱۸۷ تا ۱۸۹)

«۱۷۳- گزینه» ۳

در مورد عبارت «الف» سکه شدن کار و بار کنایه از پیشرفت در کار است و در مورد عبارت «ب» سکه به کل معنای سکه اشاره دارد و در مورد عبارت «ج» قسمتی از سکه مدنظر می‌باشد.

(لغظ و معنا، صفحه ۱۵ و ۱۶)

(کوثر (ستورانی))

«۱۷۴- گزینه» ۴

در این گزینه، هر سه نوع دلالت به ترتیب، مطابقی، التزامی و تضمنی به کار رفته است.

۱- ورود به خانه: کل معنای خانه مورد نظر است (مطابقی).

۲- خانه را دزد برده: منظور وسائل پسرخانه است (التزامی).

۳- مرتب کردن خانه: منظور بخشی از خانه است (تضمنی).

(لغظ و معنا، صفحه ۱۵ و ۱۶)

(مهسا عفتی)

«۱۷۵- گزینه» ۴

نسبت بین دو مفهوم کلی «مریع و چهارضلعی» عموم و خصوص مطلق است. اما نسبت بین مفاهیم سایر گزینه‌ها، تساوی است.

(مفهوم و مبداء، صفحه ۲۱ تا ۲۳)

(فاطمه صفری)

«۱۸۵- گزینه»

تشریح مواد نادرست:

- (ب) مالیات بر مصرف محصولات تنباکویی از جمله سیگار، در دنیا بسیار شایع است.
- (ج) در مالیات مستقیم، مبلغی به عنوان مالیات از درآمد و دارایی افراد دریافت می‌شود.

(نقش دولت در اقتصاد پیست؟، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۴)

(نسرين پعفری)

«۱۸۶- گزینه»

- جنگ و تحريم‌های اقتصادي قرن‌های اخیر و رفتار خودخواهانه برخی کشورها موجب شده است تا اقتصاددانان به اهمیت استقلال اقتصادی و عدم وابستگی به خارج، در تولید و تأمین نیازهای اساسی خود، تأکید کنند.
- وابستگی در تأمین کالاهای راهبردی و کالاهای ضروری مثل دارو، غذا و محصولات کشاورزی، حوزه انرژی (نفت، هسته‌ای و انرژی‌های نو)، صنایع نظامی و دفاعی می‌تواند موجب بهانه جویی و سلطه دشمن با رقیب و ضعف وابستگی کشور شود.

(تهرات بین‌الملل، صفحه ۷۶)

(فاطمه صفری)

«۱۸۷- گزینه»

- (الف) بیکاری اصطکاکی: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جستجو وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
- (ب) بیکاری دوره‌ای، هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
- (ج) بیکاری ساختاری ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود است.

(رکود، بیکاری و نقر، صفحه ۱۷)

(سید محمد مردنی زینانی)

«۱۸۸- گزینه»

تشریح مواد نادرست:

- در دوران قاجار، اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تاسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامیه و تحريم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحريم تنباک و لغو قرارداد رژی و بیانیه‌های حمایت از تولید ملی، متأسفانه چندان اثربخش نبود.
- وزیری عمده دوره پهلوی، جداسدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

(مقاآسازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(علیرضا رضایی)

«۱۸۹- گزینه»

$$\text{epi} = \frac{360 - 320}{320} \times 100 = \frac{40}{320} \times 100 = 12.5\%$$

(تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۱۰۱)

(فاطمه صفری)

«۱۹۰- گزینه»

تشریح مواد نادرست:

- (الف) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیشتری به خرید هوشمندانه وجود دارد.
- (د) مصرف مسئولانه، مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همراه ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

(تمدیم‌گیری (ر) مقارج، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵ و ۱۴۶)

اقتصاد

«۱۸۱- گزینه»

(سارا شریفی)

میلیون تومان $600 = 50 \times 12$ = خرید مواد اولیه برای تولید سالانهمیلیون تومان $108 = 1 / 5 \times 6 \times 12 = 1 / 12$ = دستمزد سالانه کارگرانهزینه‌های سالانه کارگاه تولیدی $= 600 + 550 + 108$

میلیون تومان

میلیون تومان $1,100 = 1 / 1$ = میلیارد تومان $1 / 1$ = درآمد سالانهمیلیون تومان $-158 = 1,100 - 1,258 = 1,000$ = سود (یا زیان)

درآمد به دست آمده از هزینه‌های تولید کمتر است، بنابراین بنگاه دچار ضرر و زیان شده است.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۱ و ۹)

«۱۸۲- گزینه»

(فاطمه صفری)

- (الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقداری است که فرد می‌تواند از کالای A و B خریداری کند. در نقطه الف، می‌توان ۳ واحد کالای A و ۳ واحد کالای B خرید. در نتیجه:

تومان $30,000 + 15,000 = 45,000$ = $(3 \times 5,000) + (3 \times 10,000)$

- (ب) اگر بخواهیم از نقطه الف به ب حرکت کنیم، باید از ۲ واحد کالای A صرف‌نظر کنیم تا بتوانیم ۴ واحد کالای B بیشتر بخریم.

- (ج) اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، ۹ واحد از آن را می‌تواند خریداری کند.

(اصول انتقال درست، صفحه ۲۸)

«۱۸۳- گزینه»

(سارا شریفی)

- (د) در نقطه (د) شرکت تنها ۶ واحد از کالای B تولید می‌کند. برای تولید کالای A بیشتر نیاز است که شرکت به سمت چپ و بالا در طول مرز امکانات تولید جایه‌جا شود، یعنی از نقطه (د) به نقطه (ب) برویم. در نقطه

- (ب)، تولیدات شرکت ۴۰ واحد کالای A است، یعنی ۴۰ واحد بیشتر از تولید در نقطه «د» است. همچنین شرکت، ۴۰ واحد کالای B در نقطه «ب» تولید می‌کند که ۲۰ واحد کمتر از تولید کالای B در نقطه «د» است.

- بنابراین هزینه فرصت ۴۰ واحد کالای A بیشتر، ۲۰ واحد کالای B است. به این دلیل که برای تولید ۴۰ واحد کالای A بیشتر، ۲۰ واحد کالای B به این دلیل که برای تولید ۴۰ واحد کالای A بیشتر، شرکت باید از تولید ۲۰ واحد کالای B صرف‌نظر کند.

(مرز امکانات تولید، صفحه ۳۶ تا ۴۰)

«۱۸۴- گزینه»

(موسی عفتی)

در بازار کالاهای خدمات، خانوارها خریدار و بنگاه‌ها فروشنده‌اند.

در بازار عوامل تولید، خانوارها فروشنده و بنگاه‌ها خریدارند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۴۶، ۴۷، ۴۸ و ۵۹)